

vooral mededeelen, wie hen in geval van nood zal bijstaan. Verder moet de arts de noodige geneesmiddelen voor dringende gevallen (ampullen, tabletten), verbandmiddelen, petroleum, carbid, brandspiritus en kaarsen in voorraad hebben. Staken de diensten voor ziekenvervoer, dan moeten de naastbij gelegen ziekenhuizen open staan voor dringend noodige gevallen voor opname. Mocht de telefoon staken, dan zullen artsen in hun beroep toch verbinding krijgen (*Münch. med. Wochenschrift*).

PAARD EN EZEL. — Die Ritterzeit hat aufgehört, und darben muss das stolze Pferd. Dem armen Luder, dem Esel aber, wird niemals fehlen Heu und Haber. Wij zullen nog wel eens meer aan deze woorden van HEINE moeten denken. *De Deutsche med. Wochenschrift* stelt naast elkander het salaris van een assistent in een ziekenhuis en dat van een 18-jarigen huisbediende in dezelfde inrichting. De eerste, op mannelijken leeftijd, krijgt, na vele jaren harden arbeid, die in plaats van geld in te brengen, heel wat hebben gekost, 9600 mark, maar moet voor zijn kamertje en kost, zonder bewassing, 5747 mark terug betalen. De jongen krijgt 10008 mark, betaalt voor kamer kost en *dienstkleeding* 3708 mark, kan op opslag rekenen en behoeft slechts 8 uren te werken.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

DE DOOP DER ONGEBOREN VRUCHT.

Naar aanleiding van het verslag der *Afdeeling Alkmaar en Omstreken*, voorkomende in dit *Tijdschrift* no. 8, wil ik het volgende opmerken.

KORTEWEG deelt daarin mede, nadat hij eerst het noodig vond te zeggen, dat de diagnose dementia praecox niet voor genoemde afdeeling gesteld behoeft te worden, dat men in de afdeeling pas het volgende brandende vraagstuk heeft behandeld. „Mogen en moeten wij onze medewerking verleen en resp. weigeren bij den doop der ongeboren vrucht der zwangere katholieke vrouw, daar het volgens hem bekend is, dat zoo spoedig mogelijk na den dood der vrouw de baarmoeder door keizersnede moet worden geopend om aan den R. K. priester gelegenheid te geven de vrucht bij geopende vliezen te doopen.

Geheel juist is dit niet; de verplichting gaat veel verder. Niet alleen de R. K. priester, maar ook elk R. K. arts en zelfs elke arts van anderen godsdienst is verplicht het doopsel toe te passen na sectio caesarea, indien er twijfel bestaat, of de vrucht nog leeft.

Het doopsel is voor den katholiek van zóó groot belang, dat den R. K. geestelijken bij hun studie zelfs zeer nauwkeurig geleerd wordt, hoe men sectio caesarea moet doen; m. a. w., is er geen bevoegde om het te doen, doe het dan zelf. Er is echter meestal tijd genoeg om voor bevoegde hulp te zorgen.

Nu meen ik heusch uit het verslag te moeten opmaken, dat de afdeeling Alkmaar van oordeel is, dat de vrucht de moeder niet overleven kan, want KORTEWEG schrijft toch, dat tot overmaat van ramp sommigen goede gronden hebben om aan te nemen, dat dit plaats hebben kan. En hij tracht den twijfelaars, die de sectio caesarea om het doopsel toe te dienen niet aandurven, een riem onder het hart te steken door te zeggen, dat er ook katholieke geneesheeren zijn, die geweigerd hebben sectio caesarea te doen. Indien het waar is, dat er R. K. geneesheeren zijn, die bij twijfel of de vrucht na den dood der moeder nog leefde, dit weigerden, dan moet ik voor die heeren mijn neus ophalen.

Laat ik nu eens een geval vertellen door mij zelf mede gemaakt, toen ik nog algemeene practijk deed. Voor ongeveer 10 jaren werd ik plotseling geroepen bij een vrouw, die 8 maanden zwanger was en die ik stervende vond aan uraemie. Al heel spoedig trad de dood in, ademhaling en hart stonden volkomen stil en wat

gebeurde er toen. Door den buikwand heen kon men op afstand de heftige bewegingen van het kind zien, doordat de voeding door de placenta opgehouden had. Ik als R. K. arts draalde niet om met een gewoon bistourie door sectio caesarea het kind voor den dag te halen en had het geluk het kind nog te kunnen doopen, maar kon het niet in het leven houden. Ik had stellig 5 minuten noodig, voordat ik het hoofd te pakken had, hetgeen ik toeschrijf aan mijn onvoldoende goe-fendheid in deze.

Ik herinner mij verder, dat JORISSEN te Amersfoort in staat was 15 of 20 minuten na den dood der moeder aldus een kind te doopen.

Derhalve kan ik, noch elk ander katholiek met KORTEWEG de verzuchting slaken, dat het gevoelsstuitende voorschrift voor den R. K. priester tot een doode letter moge worden, tot vreugde van allen, die niet kunnen begrijpen waarom voor een geestelijke daad als het H. Sacrament des doopsels, de stoffelijke aan-raking van de vrucht een noodzakelijke voorwaarde is.

Geachte collega, door uw verslag hebt gij getoond, niet het kleinste begrip te hebben van wat voor de katholieken het doopsel is en derhalve kunt gij ook niet oordeelen.

Maastricht, 25 Augustus 1921.

A. DE RIJK.

HET ONDERWIJS IN DE OOGHEELKUNDE AAN DE INDISCHE ARTSEN.

Na lezing van het overtuigende stuk van dr. A. DE WAART (bldz. 974, 1921, van dit *Tijdschrift*) over de oogheekundige opleiding van Indische artsen, moet ik volmondig erkennen, dat mijn inlichtingen niet juist zijn geweest en dat de Indische regeering in plaats van afkeuring, lof verdient voor de wijze, waarop zij het onderwijs in de oogheekunde (en vermoedelijk ook in andere vakken) heeft ingericht. Dat de onjuiste slotopmerking van mijn referaat niets aan de waarde-bepaling van ELLIOT's boek verandert, spreekt vanzelf. Het verheugt mij daarom ook zeer te hooren, dat de Indische arts nu het Engelsch machtig is en de „tropical ophthalmology” in de oorspronkelijke taal kan lezen. Ik vermoed, dat juist voor hem met zijn degelijke vooropleiding ook in tropische ziekten, talrijke op-merkingen in het boek een prikkel zullen zijn tot eigen verder onderzoek.

Leiden, 26 Augustus 1921.

E. MARX.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz..

De pest in Nederlandsch-Indie in 1920.

In het *Koloniaal Verslag* 1921 wordt over de pest en de pestbestrijding in Neder-landsch Indië het volgende vermeld :

Het aantal doodelijke pestgevallen bleef vooral in het begin van het jaar 1920 vrij hoog. Eerst tegen het einde van het jaar daalde het onder de 400 per maand. De cijfers bedroegen over elk der maanden van 1920 : Januari 1746, Februari 1556, Maart 935, April 798, Mei 536, Juni 419, Juli 410, Augustus 560, September 620, October 628, November 583, December 358.

Het was weer voornamelijk de residentie Kedoe, die het zwaarst getroffen werd. Voor de afdeling Temangoeng namen de cijfers van het begin van het jaar af gestadig af. Daarentegen hadden de afdelingen Magelang, en vooral Wonosobo een aanval te doorstaan, waarvan het hoogtepunt in de maanden September tot November ligt. De cijfers voor deze afdelingen waren :